

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Til patienter og pårørende

Vi tilbyder dig at få en ny hofte. Her kan du læse om hele forløbet.

Det er en god idé at få en af dine pårørende til at læse informationen.

Operationen varer cirka 1,5 time.

Du kan tage hjem samme dag, som du er opereret.

Hvordan behandles hofteslidigt?

Hoftekirurgi er den kirurgiske behandling af lidelser i hofte.

Formålene med hoftekirurgi er at mindske patientens smerter i hofte samt at øge aktivitetsniveau og bevægelighed i den opererede hofte. Sigtet er dermed også at forbedre livskvaliteten for den enkelte patient. Hoftekirurgi på Sydvestjysk Sygehus omfatter primært:

- Hofteprotesekirurgi
- Udskiftning af et ødelagt hofteled med hofteledsprotese i både hofteskål og øvre lårben. Dette kan være både med- og uden cement.

Sammedagskirurgi

Du har taget imod tilbuddet om ambulans operation af din hofte. Det er vigtigt, at du har en støtteperson, som kan deltage i informationsmøde/hofteseminar, kan være med på hospitalet hele operationsdagen og være hos dig det første døgn efter operationen. Under dit ophold, på afdelingen, vil der være forplejning til dig og din støtteperson.

Det vil sige, at du bliver den første eller anden på operationsprogrammet og vil være klar til at gå hjem efter kl. 18.00 eller kl. 20.00. I forbindelse med operationen vil du være væk fra afdelingen i cirka 4 timer. Din støtteperson kan vente på stuen eller i forhallen, han/hun skal blot være til at få fat på.

- Føler du dig ikke klar, har du blødt mere end 400-500 ml. eller, er der andet, som gør, at du ikke kan gå hjem samme dag, er der mulighed for, at du kan blive om natten.
- Din støtteperson skal også være tryk ved, at du udskrives, og kan sige fra til hver en tid.
- Din støtteperson skal, på operationsdagen, kunne hente den medicin du skal have efter udskrivelsen på apoteket, være med ved træning med fysioterapeut/plejepersonale, deltage i samtale om udskrivelse og være i stand til støtte dig fysisk og psykisk under hele forløbet.

Sådan forbereder du dig til operation

Hofteseminar

Før operationen skal du til et møde, der varer cirka 1,5 time. Her vil en sygeplejerske, en læge og en fysioterapeut give en grundig gennemgang af forløbet.

Der vil være mulighed for at stille spørgsmål. Skriv derfor gerne dine spørgsmål ned.

Kontakt os ved sår og betændelse

Det er vigtigt, at huden omkring operationsstedet er helt. Får du sår, rifter, bumser eller myggestik i og omkring operationsstedet, skal du nævne det til hofteseminaret eller kontakte sengeafsnittet, hvor du skal opereres.

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Hold dig fysisk aktiv

Jo bedre fysisk form du er i før operationen, jo hurtigere kan du genoptræne din hofte efter operationen. Musklerne er ofte svage på grund af det slidte hofteled. Derfor skal du inden operationen træne dine muskler i den udstrækning, hoften tillader det. Træning må ikke forværre eventuelle smerter.

Træning kan være:

- daglige gåture
- cykling - gerne på en kondicykel
- svømning
- trappegang.

Spis fornuftigt

Det er vigtigt at spise proteinrig mad op til en operation. Proteiner finder du i kød, fisk, fjerkræ, æg, mælkeprodukter, mandler og nødder.

Kosten bruger kroppen til at opbygge muskler, hele sår og til at styrke dit immunforsvar.

Medicin

Gigtmedicin: Hold pause 7 dage før operation.

Naturlægemedicin (f.eks. fiskeolie): Hold pause 14 dage før operation.

Vi anbefaler, at du tager 1 multivitamin dagligt 2 uger før operationen.

Læs mere om, hvad du gør med den medicin, du får hjemmefra på www.svs.dk/medicin.

Blodfortyndende medicin

Hvis du får blodfortyndende medicin, kan der være særlige regler. Vær opmærksom på at du har fået præcis besked om netop den slags medicin, du får.

Er du tvivl, skal du kontakte afdelingen.

Rygning

For at fremme sårhelingen og minimere risiko for komplikationer anbefaler vi, at du stopper med at ryge 6 uger før din operation og vedholder rygestoppet efter operationen.

Følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende rygning på www.sst.dk og søg efter publikationen "Rygning og operationer - forebyg komplikationer, når du skal opereres".

Find rygestopstilbud i din kommune på www.stoplinien.dk.

SVS tilbyder henvisning til kommunalt rygestop.

Vi gør opmærksom på, at Sydvestjysk Sygehus er røgfrit.

Alkohol

Hvis du normalt drikker mere end 4 genstande om dagen, råder vi dig til at stoppe helt med at drikke alkohol mindst 4 uger før din operation.

Følg Sundhedsstyrelsens anbefalinger vedrørende alkohol på www.sst.dk og søg efter publikationen "Alkohol og operationer - forebyg komplikationer, når du skal opereres".

På operationsdagen

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Faste

Du skal møde fastende på operationsdagen. Du får information om fasteregler af narkoselægen/sygeplejersken. Overholdes fastereglerne ikke, kan du ikke bedøves og opereres. Læs mere om fasteregler på www.svs.dk/fasteregler.

Bad før operation

Du skal tage brusebad hjemmefra - læs mere om bad før operation på www.svs.dk/bad.

Ankomst i afdelingen

Når du kommer i afdelingen, fortæller vi dig, hvornår vi forventer at operere dig. Ved ankomsten til afdelingen vil du blive gjort klar til operation.

Personalet klipper håret i hofteområdet, og du får sygehus tøj på. Lægen, som skal operere dig, sætter kryds på den hofte, du skal have opereret.

Læs mere om hvad du skal tage med på www.svs.dk/forindlagte.

Hvordan forholder jeg mig efter operationen?

Efter operationen bliver du kørt på opvågningsstuen. Senere kommer du tilbage til sengeafdelingen. Der vil i løbet af dagen blive taget røntgen af din opererede hofte.

- Straks efter operationen begynder genoptræningen af din nye hofte.
- Normalt må du støtte fuldt ud på det opererede ben.
- Du får hjælp af plejepersonalet til at komme ud og ind af sengen 2-4 timer efter operationen.
- For at forebygge blodpropper får du medicin for dette på operationsdagen.

Træn med fysioterapeuten

Fysioterapeuten træner med dig 2 gange på operationsdagen.

Herudover træner du selv i løbet af dagen.

- Fysioterapeuten underviser dig i at gå med albuestokke og gå på trapper.
- Du får et program, du skal træne efter, når du kommer hjem (øvelsesprogram - indsættelse af nyt hofteled). Du kan læse det på www.svs.dk/øvelser03.
- Du kan også tilgå træningsprogrammet på din mobil eller tablet, ved at hente appen Mit Sygehus. I appen finder du træningsprogrammet under: Sydvestjysk Sygehus - Fysio- og Ergoterapi Afdeling - Terapien - Menu - Ben/hofte - Indsættelse af nyt hofteled.
- Får du brug for hjælpemidler, udleveres det under indlæggelsen.

Alle aktiviteter er træning, for eksempel:

- toiletbesøg
- vaske sig på badeværelset
- være oppe i eget tøj
- gå til madvognen
- sidde oppe til måltider
- hente drikkevarer.

Smertestillende medicin

Du kan forvente at få smerter efter operationen. Vi kan ikke gøre dig 100 % smertefri, men du skal fortælle personalet, når du begynder at få ondt, så du kan få smertestillende i tide. Så længe du har ondt, skal du have smertestillende. Det er vigtigt, at du er smertedækket, så du kan træne, også efter du er kommet hjem.

Ved udskrivelsen får du udleveret en medicinliste og bliver orienteret om smertebehandlingen.

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Udskrivelse

For, at du kan komme hjem:

- Må du højst have blødt 400-500 ml. under operationen.
- Være acceptabel smertedækket.
- Skal du have en plan for, hvordan du håndterer din smerte.
- Skal du kunne dine øvelser og gå sikkert med stokke.

Når du kommer hjem

Har du behov for vejledning om aftenen eller om natten efter din udskrivelse, kan du ringe til afdelingen, hvor du blev opereret.

3 måneders sygemelding

For de fleste drejer det sig om 3 måneder. Ved tungt arbejde eller et arbejde, der belaster hoften, kan det blive længere tid.

Hævelse og varme

De første måneder efter operationen hæver dit ben. Den opererede hofte vil føles varmere end den anden. Det er normalt og vil langsomt fortage sig.

Det kan fortsætte op til 1 år efter operationen.

Træner du for meget, vil dit ben hæve, blive varmt og gøre mere ondt. Derfor er det vigtigt, at du efter øvelserne ligger med benet hævet over hjertehøjde.

Blå mærker og blodansamlinger er også normalt. Du kan blive blå helt ned på foden, men det forsvinder af sig selv indenfor 4-8 uger.

Sårpleje

Plasteret, over dit operationssår, skal først skiftes 7 dage efter operationen, med mindre det er fyldt med væske. Du får et plaster med hjem, så du selv kan skifte det på 7. dagen. Behold plasteret på indtil trådene er fjernet. Plasteret kan tåle brusebad.

Tegn på betændelse

- Rødme omkring såret samt pus
- Feber
- Udtalt hævelse
- Tiltagende smerter/ømhed.

Oplever du dette kontakt da sengeafsnittet. Hvis Kirurgisk Sengeafsnit, Grindsted er lukket, skal du kontakte Ortopædkirurgisk Sengeafsnit B2, Esbjerg.

Mave- og tarmfunktion

Du får under indlæggelsen medicin for at få din mavefunktion i gang igen. Det er ikke altid, at maven fungerer normalt, når du kommer hjem. Du får råd om forskellige tiltag. På apoteket kan du også få råd og vejledning i, hvilket medicin du skal købe.

Alment velbefindende

Du kan være træt i ugerne efter operationen.

Husk at tage et hvil flere gange om dagen med benet over hjertehøjde

Du fortsætter med din daglige træning derhjemme. Det er dit eget ansvar, at du får lavet dine øvelser.

På den måde får du den bedst mulige funktion af din nye hofte.

Anbefalinger

Læs mere om generelle anbefalinger, gang, cykling, ind- og udstigning af bil og bilkørsel i øvelsesprogrammet - indsættelse af nyt hofteled. Du kan læse det på www.svs.dk/øvelser03.

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Tandlæge

Det er vigtigt at informere din tandlæge om, at du har en kunstig hofte. Tandlægen vil tage stilling til, om du eventuelt skal have antibiotisk behandling i forbindelse med et indgreb.

Ud at rejse

Det nye led kan udløse alarmer i sikkerhedskontrollen. Er det tilfældet forklarer du blot, at du er opereret i hoften med et nyt led.

Svømmehal, spa og karbad

To dage efter at dine tråde er blevet fjernet, må du gå i svømmehal, spa og karbad. Såret skal være helt tørt.

Komplikationer

Risiko for betændelse

Når du har fået en ny hofteprotese, kan der være en lille risiko for betændelse. Derfor får du under og efter operationen forebyggende antibiotisk behandling.

Hvis du får betændelse i hoften, kan det blive nødvendigt at behandle dig i længere tid med antibiotika. Det kan også blive nødvendigt, at du får rensset hofteleddet ved en operation.

Forskel på benlængde

Du kan få en lille forskel på benlængden, efter du har fået en ny hofteprotese. Det skyldes mindre eller større slidforandringer i hofteleddet. Den nye hofteprotese skal have tid til at sætte sig.

Benlængdeforskel kan derfor først afgøres efter 3-6 måneder.

Risiko for blodpropper

Oplever du ekstra hævelse, smerter, misfarvning/rødme efter udskrivelsen, skal du kontakte Kirurgisk Sengeafsnit Grindsted, er den lukket, skal du kontakte Ortopædkirurgisk Sengeafsnit B2 i Esbjerg.

Risiko for at hoften går af led

Det kan forekomme, at hoften går ud af leddet. Dette viser sig ved, at der kommer pludselige smerter, og du er oftest ikke i tvivl. Ring 112 eller hvis du er i tvivl, så kontakt Kirurgisk Sengeafsnit Grindsted. Er den lukket, skal du kontakte Ortopædkirurgisk Sengeafsnit B2. Risikoen er meget lille, men hvis det sker, så bliver hoften sat på plads under bedøvelse. Genoptræningen fortsætter som regel uden forsinkelser eller ændringer i forløbet.

Kontrol

Hvis du ønsker det, ringer vi til dig dagen efter operationen og 4-6 dage efter udskrivelse.

14 dages kontrol

Tidspunktet står på indkaldelsesbrevet.

En sygeplejerske fjerner trådene i dit operationssår.

4 ugers kontrol ved fysioterapeut

Tidspunktet står i indkaldelsesbrevet.

Fysioterapeuten undersøger funktionen af din hofte og taler med dig om, hvordan træningen går samt, hvordan din dagligdag fungerer.

Er alt i orden ved denne kontrol, afsluttes du fra sygehuset.

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Printvenlig

En guide som fortæller dig, hvordan du skal forholde dig til dine symptomer efter operationen. Læs og print symptomguiden i tabellen på side 7.

Spørg, hvis du er i tvivl

Kontakt Ortopædkirurgisk Afdeling.

Med venlig hilsen

Sydvestjysk Sygehus

Sammedagskirurgi - Kunstig hofte (hoftealloplastik)

Symptom	Grøn Alt er normalt.	Gul Kontakt den afdeling, hvor du er opereret. Kirurgisk Sengeafsnit, Grindsted 79 18 91 00 (lukket i weekender) Ortopædkirurgisk Sengeafsnit B2, Esbjerg 79 18 21 53	Rød Kontakt den afdeling, hvor du er opereret. Kirurgisk Sengeafsnit, Grindsted 79 18 91 00 (lukket i weekender) Ortopædkirurgisk Sengeafsnit B2, Esbjerg 79 18 21 53
Smerter	Du har moderate smerter i hvile og ved aktivitet. Det hjælper, når du tager smertestillende.	Du har mange smerter i hoften. De reduceres ikke selv om, du tager ekstra smertestillende eller bevæger dig mindre.	Du er faldet på hoften, eller du har gjort en bevægelse, og du har fået meget kraftige smerter og kan ikke støtte på benet. Ring 112.
Hævelse	Dit ben, på den opererede side, er hævet. Hævelsen aftager, når du ligger med benet eleveret over hjerte højde 1/2 time 4 gange dagligt. Samtidig laves 25 venepumpeøvelser.	Dit underben, på den opererede side, er hævet, varmt og rødt. Det hjælper ikke at ligge med benet hævet eller tage smertestillende. Når du trykker på lægmusklen, er der kraftig ømhed.	Du har voldsomme smerter.
Operationssåret	Der er lidt væske på plasteret, men det udvikler sig ikke væsentlig.	Det siver så meget, at plasteret bliver fyldt og skal skiftes dagligt eller oftere.	Såret er rødt, hævet og ømt og siver konstant.
Feber	Din hofte føles varm, men du har ikke feber.	Du har feber, og dit operationssår er tiltagende hævet, rødt og ømt.	Du har høj feber og kulderystelser.
Forstoppelse	Du har gang i maven, men ikke så ofte, som du plejer. Tag afføringsmiddel som aftalt ved udskrivelsen.	Selv om du tager afføringsmiddel, har du ikke haft gang i maven i flere dage. Du føler dig generet af det med nedsat appetit eller kvalme.	Du har slet ikke gang i maven, og du har stærke smerter mavesmerter, spændt mave, kvalme/opkastning. Kontakt egen læge eller vagtlægen.
Træthed	Du er mere træt, end du plejer at være.	Du sover meget af dagen og har ingen kræfter. Du er svimmel og kaster måske op.	Du besvimer, har hallucinationer og falder ofte i søvn.
Appetit	Du har let nedsat appetit.	Du får ikke din medicin pga. kvalme og opkastning.	Du kaster op og kan ikke holde maden i dig. Kontakt egen læge eller vagtlægen.
Uro i benet	Dit ben føles tungt. Du har måske uro i benet. Kan afhjælpes ved, at du går eller med smertestillende.	Du har en sovende fornemmelse i benet.	Du har nedsat/ophævet følesans i benet, og du kan ikke gå på benet.